

Ohjeet rahoituksen hakemiseksi

Kaikkia hakuja koskevat ohjeet

Avoimeksi julistetuista hauista tiedotetaan verkkosivulla osoitteessa www.aka.fi > Tutkijalle > [Nyt haettavana](#). Haun päättymisaika tulee tarkistaa hakuilmoituksesta kunkin haun kohdalta. Myöhästynyt hakemus voidaan käsitellä vain, jos myöhästymisen johtuu hakijasta riippumattomasta syystä.

Hakemuksen jättämisestä on tarkemmat ohjeet Akatemian verkkosivuilla seuraavissa kohdissa:

- 1) varsinainen kaksi kertaa vuodessa julkaistava hakuilmoitus, jossa selostetaan kaikki kulloinkin haettavana olevat rahoitusmuodot:
www.aka.fi > Tutkijalle > Hakeminen > [Hakuilmoitukset](#)
- 2) yksityiskohtaiset hakemuksen jättämisestä koskevat ohjeet:
www.aka.fi > Tutkijalle > Hakeminen > [Hakuohjeet](#)
- 3) yksityiskohtaiset hakemuksen liitteiden muotoa ja pituutta koskevat ohjeet:
www.aka.fi > Tutkijalle > Hakeminen > [Hakemuksen liitteet](#)
- 4) tutkimusohjelmahauissa käynnistyvien tutkimusohjelmien ohjelmamuistiot:
www.aka.fi > Tiede yhteiskunnassa > Tutkimusohjelmat > [Haettavana](#)

Akatemia edellyttää, että hakija tutustuu hakuilmoitukseen ja muihin yllä mainittuihin ohjeisiin ennen hakemuksen jättämistä ja noudattaa niitä.

Kuka voi hakea?

Suomen Akatemian tutkimusrahoitus suunnataan kilpailuun perustuen **parhaille** tutkijoille ja tutkimusryhmille sekä **lupaavimmille** nuorille tutkijoille **tieteellisesti kunnianhimoisten** hankkeiden toteuttamiseen. Lähtökohtana on, että rahoitettava hanke palvelee suomalaista tutkimusta, yhteiskuntaa tai kansainvälistä yhteistyötä.

Akatemian rahoitusta hakevan (tutkimushankkeen vastuullisen johtajan) tulee olla **professorin tai dosentin tasoinen tai väitellyt tutkija**, ellei hakuilmoituksessa ole toisin mainittu tai hausta muuta johdu. Joissain rahoitusmuodoissa hakijana on yliopisto tai tutkimuslaitos. Tutkijan uran vaiheen mukaiset rahoitusmahdollisuudet on esitetty Akatemian sivuilla www.aka.fi > Tutkijalle > Rahoitusmahdollisuudet > [Tutkijanuran eri vaiheissa](#).

Jos hakijalla on meneillään Akatemian yleisellä tutkimusmäärärahalla rahoitettu hanke, hänelle voidaan myöntää toinen yleisellä tutkimusmäärärahalla rahoitettava hanke vain erityisen painavasta syystä. Tutkimuksen huippuyksikön vastuullinen johtaja tai muu huippuyksikköön kiinteästi kuuluva tutkija ei voi olla hakijana yleisen tutkimusmäärärahan haussa huippuyksikkörahoituksen ensimmäisellä kolmivuotiskaudella. Konsortion osahankkeen johtaminen ei ole este yleisen tutkimusmäärärahan myöntämiselle.

Yhteisrahoitteisuus ja kokonaiskustannusmalli

Suomen Akatemian tutkimusrahoitus on luonteeltaan yhteisrahoitteista toimintaa, jossa rahoitettavan hankkeen kustannuksista vastaa aina vähintään kaksi osapuolta. Akatemialta

rahaa haettaessa yliopistot, tutkimuslaitokset ja muut tutkimusorganisaatiot sitoutuvat yhteisrahoitteiseen toimintaan omalla rahoitusosuudellaan.

Suomen Akatemia on ottanut käyttöön kokonaiskustannusmallin vuoden 2009 alusta lähtien. Kokonaiskustannusmalli vaikuttaa määrärahojen hakemiseen, budjetointiin, määrärahojen osoittamiseen käyttäjille, kirjanpitoon ja raportointiin. Niissä hauissa, joiden kustannuslaskentaan sovelletaan kokonaiskustannusmallia, Suomen Akatemian rahoitusosuus on enintään 80 %, jolla Akatemia rahoittaa hankkeen kokonaiskustannuksia. Hakemukset tulee laatia siten, että Akatemian rahoitusosuus on enintään 80 %. Rahoitusosuutta sovelletaan yhtäläisesti hankkeen kaikkiin kustannuksiin.

Hakuilmoituksen kohdassa ”hakumenettely” ilmoitetaan kunkin rahoitusmuodon osalta sovelletaanko rahoitusmuodon kustannuslaskennassa kokonaiskustannusmallia vai Akatemian aikaisempaa käytäntöä, ns. lisäkustannusmallia (12,5 % yleiskustannusosuus).

Akatemialta tutkimusrahoitusta hakeva esittää hakemuksessaan kokonaiskustannusmallin mukaisen rahoitussuunnitelman, johon sisältyy Akatemialta haettava rahoitus. Suorituspaikka sitoutuu **hakemuksen rahoitussuunnitelmassa esitetyllä osuudella** rahoitukseen ja turvaamaan hankkeen perusedellytykset sekä vahvistaa hakemuksessa ilmoitetun henkilösivukuluprosentin, yleiskustannusprosentin ja tehollisen työajan kertoimen vastaavan suorituspaikan käytäntöä.

Kokonaiskustannusmalliin liittyviä ohjeita on verkkosivuilla osoitteessa www.aka.fi
>Tutkijalle > Hakeminen > [Kokonaiskustannusmalli](#).

Mitä rahoitetaan?

Suomen Akatemia rahoittaa tutkimushankkeita vain silloin, kun tutkimuksen suorituspaikka (esimerkiksi yliopiston laitos) takaa hankkeen toteuttamisen perusedellytykset. Nämä määräytyvät tutkimuksen luonteen perusteella, mutta **tavanomaiset perusedellytykset** ovat samat kuin laitoksen muilla tutkijoilla eli työskentely- ja laboratoriotilat, laitteet (ml. atk) sekä tietoliikenne-, puhelin-, posti-, kopiointi- ja kirjastopalvelujen käyttömahdollisuus. Rahoitusta voi, hankkeesta riippuen, hakea seuraaviin tarkoituksiin: palkat ja palkkiot sekä henkilösivukulut, apurahat, matkat, vähäiset laitekulut, seminaarien järjestäminen, ulkomaisen tutkijan kutsuminen ja muut tutkimushankkeen toteutuksesta aiheutuvat välittömät kustannukset. Akatemia rahoittaa myös välillisiä kustannuksia kokonaiskustannusmallin mukaisesti. Henkilökohtaista apurahaa myönnetään yleensä vain työskentelyyn tai opiskeluun ulkomailla sekä ulkomaisen tutkijan korkeintaan vuoden mittaiseen tutkimusvierailuun Suomessa. Vuotta pidempi tutkimusvierailu Suomessa edellyttää palvelussuhdetta.

Hakija esittää hakemuksessaan **kustannusarvion**, joka sisältää arvion rahoituksen vuosittaisesta tarpeesta menolajeittain. Lisäksi hakija selvittää hakemuksessaan **rahoitussuunnitelman** eli samaan hankkeeseen jo myönnetyn sekä hankkeen toteutuessa suorituspaikan tarjoaman rahoituksen. Kustannusarvion realistisuuden on kiinnitettävä erityistä huomiota. **Menolajittainen kustannusarvio on perusteltava tutkimussuunnitelmassa.**

Tutkimusmäärärahalta rahoitettavan tutkimushankkeen vastuullisen johtajan palkkaukseen voidaan myöntää enintään vuoden rahoitus varttuneen tutkijan palkkaukseen, ulkomailla tapahtuvaa työskentelyä varten, kotimaahan paluun yhteydessä, toiseen tutkimusorganisaatioon siirtymistä varten tai muusta **tutkimuksellisesti hyvin perustellusta syystä**. Tutkimuksen

vastuullisen johtajan palkkauksen perustelut on esitettävä tutkimussuunnitelmassa kohdassa 5, Toteutus. Mikäli tutkimushankkeen vastuullisella johtajalla ei ole palvelussuhdetta esimerkiksi yliopistoon tai tutkimuslaitokseen, tulee hänen hakemuksessaan selvittää, miten hänen palkkauksensa järjestetään hankkeen rahoituskauden aikana. Näiden yksityiskohtien selvittäminen on hakijan vastuulla hakemusvaiheessa.

Akatemian määrärahoilla ei voi maksaa palkkiota tutkimushankkeen johtamisesta.

Akatemian rahoituksella voidaan kattaa sekä hankkeen välittömiä että välillisiä kustannuksia. Näitä kustannuksia katetaan samalla prosentiosuudella. Myös arvonlisävero maksetaan myönnettyllä määrärahalla; tämän edellytyksenä on, että arvonlisäveroa ei voi vähentää verotuksessa.

Rahoituksen ehdot

Suomen Akatemia rahoittaa tutkimushankkeita vain silloin, kun tutkimuksen suorituspaikka sitoutuu turvaamaan tutkijalle tutkimuksen perusedellytykset.

Akatemian rahoitus osoitetaan tutkijan taustaorganisaatiolle. Apuraha ulkomailla työskentelyyn voidaan osoittaa myös suoraan tutkijalle. Akatemiaprofessorin ja akatemiaturkijan tehtäviin liittyvä tutkimusmääräraha osoitetaan siihen suorituspaikkaan, jossa tutkija työskentelee. Akatemian tutkimusmäärärahalla palkattavan henkilöstön tulee olla palvelussuhteessa suorituspaikkaan tai rahoituksen saaneeseen organisaatioon.

Kun kysymyksessä on valtionapu, rahoitettavan hankkeen vastuullisen johtajan taustaorganisaatio on avustuksen saaja. Avustuspäätös on ehdollinen siten, että avustuksen saajana oleva taustaorganisaatio voi käyttää avustusta vain hakemuksessa mainitun vastuullisen johtajan toteuttaman tutkimuksen rahoittamiseen.

Mikäli hakija saa hakemuksen jättämisen jälkeen rahoitusta muualta Akatemiasta haettuun tarkoitukseen, hänen tulee viipymättä ilmoittaa tästä Akatemiaan.

Rahoituksen käyttämiseen ja raportointiin liittyvät yksityiskohtaiset ehdot ja ohjeet ovat Akatemian sivuilla kohdassa www.aka.fi > Tutkijalle > [Rahoituksen käyttö](#).

Suorituspaikan sitoumus

Suomen Akatemia rahoittaa tutkimushankkeita vain silloin, kun tutkimuksen suorituspaikka (esimerkiksi yliopiston laitos) takaa hankkeen toteuttamisen perusedellytykset. Nämä määräytyvät tutkimuksen luonteen perusteella, mutta **tavanomaiset perusedellytykset** ovat samat kuin laitoksen muilla tutkijoilla eli työskentely- ja laboratoriotilat, laitteet (ml. atk) sekä tietoliikenne-, puhelin-, posti-, kopiointi- ja kirjastopalvelujen käyttömahdollisuus.

Suorituspaikka sitoutuu **hakemuksen rahoitussuunnitelmassa esitetyllä osuudella** hankkeen rahoittamiseen ja hallinnointiin antamalla hakuvaiheessa sitoumuksen, josta hakijan tulee sopia suorituspaikan edustajan kanssa etukäteen.

Osana suorituspaikan sitoumusta suorituspaikka vahvistaa hakemuksessa ilmoitetun henkilösivukuluprosentin, yleiskustannusprosentin ja tehollisen työajan kertoimen vastaavan

suorituspaikan käytäntöä. Mikäli kysymyksessä on valtionapu, suorituspaikka sitoutuu toimimaan hakijan puolesta valtionavustuksen saajana siihen liittyvine velvoitteineen.

Akatemiaprofessorin ja akatemiatutkijan tehtävän hakijoilla suorituspaikan sitoumus koskee myös tutkijan työajan käyttöä muihin kuin tutkimustehtäviin sekä palkkausta ja muita tutkijan toimintaedellytyksiä.

Tarkemmat ohjeet sähköisestä suorituspaikan sitoumuksen antamisesta ovat verkkosivuilla kohdassa www.aka.fi > Tutkijalle > Hakeminen > Hakuohjeet > Yksityiskohtaiset hakuohjeet > [Suorituspaikan sitoumuksen pyytäminen](#).

Strategisen huippuosaamisen keskittymät (SHOK)

Suomen Akatemian hallituksen päätöksen mukaisesti Akatemia edistää strategisen huippuosaamisen keskittymiä (SHOK) palvelevaa korkeatasoista tieteellistä tutkimusta. Tämä tutkimus voi olla joko tiettyyn SHOKiin kuuluvaa tai SHOKien aihealueille sijoittuvaa tieteellistä tutkimusta. Nämä hakemukset arvioidaan Akatemian yleisten käytäntöjen ja arviointikriteereiden mukaisesti ja hakijoita koskevat Akatemian yleiset kriteerit (arviointikriteerit www.aka.fi > Tutkijalle > [Hakemusten arviointi](#); SHOKien aihealueiden hakemuksista ks tarkemmin www.aka.fi > Tutkijalle > Rahoitusmahdollisuudet > Yrityksille ja julkiselle sektorille > [Strategisen huippuosaamisen keskittymät](#)).

Jos hakemuksella on yhteys SHOKin aihealueelle, hakemusta koskevat seuraavat erityisohjeet: Hakemusta jättäessään hakija valitsee sähköisen asioinnin tarjoamasta luettelosta SHOKin, jonka aihealueelle tutkimus kuuluu. Mikäli hakemus lisäksi kuuluu suoraan SHOKin yhteyteen, hakija ilmoittaa tämän ja liittää sähköisessä asiointissa hakemuksensa liitetiedostona SHOKin toimitusjohtajan lausunnon, jossa vahvistetaan SHOKiin kuuluminen sekä esitetään kuvaus hakijan hankkeen roolista ja merkityksestä SHOK-toiminnassa. Mikäli hakemus ei kuulu SHOKiin mutta hakija katsoo hakemuksensa palvelevan SHOKin aihealuetta, hänen tulee se hakemuksessaan perustella.

Eettiset kysymykset

Hakuvaiheen eettiset kysymykset ja vastuut on selostettu verkkosivuilla kohdassa Tutkijalle > Hakeminen > Hakuohjeet > Yksityiskohtaiset hakuohjeet > [Eettiset näkökohdat ja rahoituksen haku](#). Tutkimuksen eettiset näkökohdat on aina kuvattava tutkimussuunnitelmassa.

Aineistonhallintasuunnitelma

Akatemia edellyttää hakijoilta selvitystä siitä, miten hankkeen tutkimusaineistot tullaan hankkimaan, miten niitä käytetään ja säilytetään ja miten mahdollistetaan niiden myöhempi käyttö. Selvityksestä tulee lisäksi käydä ilmi, mitkä ovat hankkeen käyttämien ja synnyttämien aineistojen omistus- ja käyttöoikeudet. Tämä ns. aineistonhallintasuunnitelma esitetään tutkimussuunnitelmassa.

Akatemia suosittelee, että hankkeet luovuttavat kokoamansa yhteiskuntatieteellisen aineiston Yhteiskuntatieteellisen tietoarkiston www.fsd.uta.fi käyttöön.

Hakemuksen jättäminen

Hakemuksen voi laatia ja jättää Akatemian sähköiseen asiointijärjestelmään hakuilmoituksen mukaisesti. Sujuvan asioinnin varmistamiseksi on tärkeää, että hakemus jätetään hyvissä ajoin.

Vastuu hakemuksen saapumisesta perille määräajassa on hallintolain 17 §:n mukaan lähettäjällä. Myöhästynyt hakemus voidaan ottaa huomioon vain, jos myöhästymisen johtuu hakijasta riippumattomasta syystä.

Hakemuksen katsotaan olevan vireillä Akatemiassa, kun sähköisen asioinnin lomake ja asiointissa pakollisiksi määritellyt liitteet on jätetty asiointijärjestelmään. Kokonaiskustannusmallin mukaista hakemusta ei voi jättää järjestelmään, mikäli hakija ilmoittaa Akatemian rahoitusosuudeksi yli 80 % kokonaiskustannuksista. Hakemus rekisteröityy jätetyksi, kun hakija on painanut Jätä hakemus -painiketta. Akatemian sähköisen asioinnin järjestelmä ja hakemuksen jättäminen siihen on kuvattu yksityiskohtaisesti Akatemian ulkoisilla verkkosivuilla, katso www.aka.fi > Tutkijalle > Hakeminen > Hakuohjeet > [Hakemuksen jättäminen](#).

Hakijan tulee jättää hakemus omalla nimellään ja omilla tunnuksillaan. Hakija voi kuitenkin käyttää asiamiestä ja luovuttaa tälle tunnuksensa, jotka siten toimivat hallintolain 12 §:n tarkoittamana valtakirjana. Hakija on vastuussa tunnusten käytöstä. Asiamies on vaitiolovelvollinen.

Hakemukseen tulee sisällyttää vain pyydetyt liitteet, eikä ohjeessa mainittuja enimmäispituuksia saa ylittää. Ylimääräisiä ja ylipitkiä liitteitä ei oteta huomioon.

Hakemuksen täydentäminen

Hakijalla on oikeus täydentää määräajassa jätetyn hakemuksen mahdollisia puutteita seitsemän päivän ajan hakuajan päättymisestä sähköisen asioinnin palvelussa. Tätä myöhempien täydennysten ja tietojen huomioimista hakemuksen arvioinnissa ei taata.

Hakemuksen arviointi ja arvioimatta jättäminen

Akatemian rahoitus perustuu arviointiin. Akatemian noudattama hakemusten arviointimenettely ja arvioinnissa sovellettavat kriteerit on esitelty Akatemian verkkosivuilla www.aka.fi > Tutkijalle > [Hakemusten arviointi](#).

Akatemia voi perustellusta syystä jättää hakemuksen arvioimatta. Asiaa harkittaessa käytetään mm. seuraavia perusteita:

- hakemus on myöhästynyt,
- hakemus on yhden täydennyspyynnön jälkeen olennaisilta osin puutteellinen,
- hakija tai hakemus ei täytä haulle asetettuja pätevyys- tai muita keskeisiä vaatimuksia,
- hakemus kohdistuu tarkoitukseen, jota varten Akatemia ei myönnä rahoitusta,
- hakemus ei kuulu asianomaiseen hakuun,
- tutkimusohjelmahakuun jätetty hakemus ei kuulu ohjelman piiriin,
- tutkimuksen huippuyksikön johtaja hakee yleistä tutkimusmäärärahaa huippuyksikön kuusivuotisen rahoituskauden ensimmäisellä kolmivuotiskaudella; tämä koskee pääsääntöisesti myös muuta huippuyksikköön kiinteästi kuuluvaa tutkijaa,

- hakija ei ole raportoinut ohjeiden mukaisesti Akatemian rahoituksella meneillään olevasta tai päättyneestä tutkimushankkeesta tai
- jos on aivan ilmeistä, ettei hakija muusta syystä voi jätetyn hakemuksen perusteella saada rahoitusta.

Mikäli vuoden aikana toteutetaan kaksi samankaltaista hakua ja niihin molempiin osoitetaan olennaisilta osin samat hakemukset, voidaan ensimmäisen haun hakemuksesta tehtyjä tieteellisiä arviointeja käyttää jälkimmäisen haun hakemuksista päätettäessä.

Hakemuksen kieli

Suomen Akatemia käyttää pääosin ulkomaisia asiantuntijoita hakemusten tieteellisinä arvioijina. Hakemusten kansainvälisen arvioinnin ja rahoituspäätösten valmistelun yhdenmukaisuuden ja sujuvuuden varmistamiseksi hakemus liitteineen pyydetään jättämään englannin kielellä, vaikka hakijalla on oikeus jättää hakemuksensa suomeksi tai ruotsiksi.

Hakemuksen julkisuus ja julkinen kuvaus

Hakemukset liitteineen ovat julkisia asiakirjoja lukuun ottamatta tutkimus- ja aiesuunnitelmia, abstraktia ja edistymisraporttia. Julkisuus perustuu lakiin viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999). Salassa pidettäviä asiakirjoja ovat edellä mainittujen lisäksi eräiden rahoitusmuotojen hakemuksiin liitettävät väitöskirjan ohjaajan lausunto, työnantajan lausunto palkkakuitteineen sekä lausunnot tutkimuksen vaikuttavuudesta.

Mikäli hakemus tulee rahoitetuksi, Akatemia julkaisee verkkosivuillaan hankkeen julkisen kuvauksen, jonka hakija on laatinut hakemusta jättäessään. Suomen- tai ruotsinkielinen hakija laatii kuvauksen suomeksi tai ruotsiksi tähän tarkoitukseen varattuun lomakkeen kohtaan. Kaikki hakijat kirjoittavat kuvauksen myös englanniksi.

Julkisen kuvauksen avulla Akatemia ja tutkijat viestittävät rahoitusta saavasta tutkimuksesta. Siksi on tärkeää, että tutkimuksen kuvaus on mahdollisimman selkeä ja yleiskielinen. Sen tulee kertoa lukijalle lyhyesti tutkimuksen pääkohdat; katso tarkemmin Tutkijalle > Hakeminen > Hakuohjeet > [Hankkeen julkinen kuvaus](#).

Akatemia ei editoi julkisia kuvauksia, joten niiden sisältö, selkeys ja kieliasu ovat hakijan omalla vastuulla.

Rahoituspäätökset ja asiantuntijalausunnot

Akatemian päätösaikataulut julkaistaan osoitteessa www.aka.fi > Tutkijalle > Rahoituspäätökset > [Päätösaikataulut](#). Rahoitetut hankkeet sekä näihin päätöksiin liittyvät hakukohtaiset tiedotteet julkaistaan osoitteessa www.aka.fi > Tutkijalle > Rahoituspäätökset > [Rahoitetut hankkeet](#).

Tieto päätöksestä lähetetään hakijalle aina myös postitse. Mikäli hakemuksesta on pyydetty asiantuntijalausunto, joka on sähköisessä muodossa, hakija voi lukea sen päätöksenteon jälkeen kirjautumalla tunnuksillaan sähköiseen asiointiin kunkin hakemuksen kohdalta. Mikäli lausunto ei näy sähköisessä asiointissa, se lähetetään hakijalle päätöskirjeen lisäksi erillisenä postituksena.

Lisätiedot

Lisätietoja varten verkkosivujen alalaidassa on [Kysymykset ja palaute](#) -toiminto.
Hakuilmoituksessa on kunkin rahoitusmuodon kohdalla mainittu lisätietoja antavat esittelijät,
joiden sähköpostiosoitteet ovat muotoa etunimi.sukunimi@aka.fi.

Yhteystiedot

Suomen Akatemian postiosoite
Katuosoite

Puhelinvaihte

Faksi

Kirjaamon puhelin

Kirjaamon aukioloaika

Sähköposti

Muut sähköpostit

Verkkosivut

Kysymykset ja palaute

PL 99, 00501 Helsinki
Vilhonvuorenkatu 6

(09) 774 881

(09) 7748 8299

(09) 7748 8377

klo 8.00-16.15

kirjaamo@aka.fi

etunimi.sukunimi@aka.fi

www.aka.fi

verkkosivujen alareunassa ”Kysymykset ja palaute”